

Republika ng Pilipinas
Kagawaran ng Edukasyon
DepEd Complex, Meralco Avenue
Lungsod ng Pasig

Gabay sa Kurikulum ng K to 12 Edukasyon sa Pagpapakatao

(Unang Baitang at Ika-7 Baitang)

Enero 31, 2012

ANG BATAYANG KONSEPTWAL NG EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Ang tunguhin o outcome ng pag-aaral sa batayang edukasyon ay ang *panlahatang pag-unlad taglay ang mga kasanayan sa ika–dalawampu’t isang siglo*. Taglay ito ng isang mag-aaral kung mayroon siyang mga kakayahang pangkaalaman, pandamdamin at asal na magbibigay sa kanya ng kakayahan upang:

- mamuhay at magtrabaho
- linangin ang kanyang mga potensiyal
- gumawa ng mga pasyang mapanuri at batay sa impormasyon, at
- kumilos nang epektibo sa lipunan at pamayanan sa konteksto ng sandaigdigang upang mapabuti ang uri ng pamumuhay niya at ng kanyang lipunan (Literacy Coordinating Council, Setyembre 1997).

Ang kahulugan at ang limang palatandaan nito ay batay sa Apat na Batayan (Pillar) ng Edukasyon at ang konsepto ng UNESCO tungkol sa mga panghabangbuhay na kakayahan (life skills) na binuo ng International Commission on Education para sa ika-21 siglo. Ang limang palatandaan nito ay ang mga sumusunod: (a) may kakayahang makipagtalastasan, (b) nag-iisip nang mapanuri at may kakayahang lumutas ng suliranin, (c) ginagamit ang mga likas na yaman nang mapanagutan para sa susunod na salinlahi at (d) produktibo, napauunlad ang sarili at ang pakikipagkapwa, at (e) may malawak na pananaw sa daigdig.

Sa Edukasyon sa Pagpapakatao (EsP), ang palatandaan o batayang kakayahan ng *functional literacy* ay *nagpapasya at kumikilos nang mapanagutan tungo sa kabutihang panlahat*. Ibig sabihin, nilalayon ng EsP na linangin at paunlarin ang pagkataong etikal ng mag-aaral. Ang EsP ay naglalayong gabayan ang mag-aaral na mahanap / matagpuan ang kabuluhan ng kanyang buhay, ang papel niya sa lipunang Pilipino upang makibahagi siya sa pagtatayo ng pamayanang pinaiiiral ang katotohanan, kalayaan, katarungan at pagmamahal. Upang maipamalas ito, kailangang taglay niya ang limang pangunahing kakayahan (macro skills)*: pag-unawa, pagninilay, pagsangguni, pagpapasya at pagkilos.

- *Pag-unawa*. Mahalagang maipamalas niya ang kakayahang mahinuha ang mga konsepto at prinsipyong nagbibigay-paliwanag sa sariling karanasan, mga sitwasyong namasid, sinuri at pinagnilayan gamit ang obhektibong pamantayan ng moral na pamumuhay.
- *Pagninilay*. Sa gitna ng mabilis na daloy ng impormasyon at ingay ng kapaligiran, kailangang mag-ukol ng panahon ang mag-aaral sa maingat at malalim na pag-iisip sa mga sitwasyong namasid at mga konseptong natutuhan tungkol sa moral na pamumuhay.
- *Pagsangguni*. Kailangang humihingi siya ng payo o gabay sa mga taong may higit na kaalaman o kasanayan sa moral na pamumuhay at marunong magsala (weigh) ng mga impormasyong mula sa iba’t ibang uri ng media batay sa obhektibong pamantayan ng moral na pamumuhay.

- *Pagpapasya.* Kailangang matuto siyang bumuo ng sariling posisyon, paniniwala, paninindigan o kilos na isasagawa batay sa obhektibong pamantayan ng moral na pamumuhay.
- *Pagkilos.* Mahalagang mailapat niya ang konsepto o prinsipyong nahinuha mula sa mga konkretong sitwasyon ng buhay at maipakita ang kahandaang isabuhay ang mga mabuting ugali (virtues) na natutuhan batay sa obhektibong pamantayan ng moral na pamumuhay.

Ang mga pangunahing kakayahang ito ay nililalang sa apat na tema sa bawat taon sa paraang expanding spiral mula Kindergarten hanggang Grade 12. Ang apat na temang ito ay (a) Pananagutang Pansarili at Pagiging Kasapi ng Pamilya, (b) Pakikipagkapwa at Katatagan ng Pamilya, (c) Paggawa Tungo sa Pambansang Pag-unlad at Pakikibahagi sa Pandaigdigang Pagkakaisa, at (d) Pagkamaka-Diyos at Preperensya sa Kabutihan. Pitong pangunahing pagpapahalaga (core values) ang nililalang sa mga temang ito: Kalusugan at Pakikiisa sa Kalikasan, Katotohanan at Paggalang, Pagmamahal at Kabutihan, Ispiritwalidad, Kapayapaan at Katarungan, Likas-kayang Pag-unlad, Pagkamaka-Pilipino at Pakikibahagi sa Pambansang Pagkakaisa (Values Education for the Filipino: 1997 Revised Version of the DECS Values Education Program, ph. 10-11).

Ang Pilosopiya at mga Teoryang Batayan ng Pagtuturo-Pagkatuto

Ang Batayang Konseptwal ng Edukasyon sa Pagpapakatao ay batay sa pilosopiyang Personalismo tungkol sa pagkatao ng tao at sa *Virtue Ethics*. Ayon sa pilosopiya ng Personalismo, ang ating mga ugnayan ay nakaugat lagi sa pagpapakatao. Nililikha natin ang ating pagpapakatao sa ating pakikipagkapwa. Sa *Virtue Ethics* naman, sinasabing ang isang mabuting tao ay nagsasabuhay ng mga virtue o mabuting gawi (habits) at umiiwas sa mga bisyo o masamang gawi. Samakatwid, ang nagpapabuti sa tao ay ang pagtataglay at ang pagsasabuhay ng mga mabuting gawi.

Sa kanyang murang edad na 6 hanggang 12 taon, maaaring hindi pa lubos na maunawaan ng isang bata ang kanyang pagkatao bilang tao ayon sa paliwanag ng pilosopiyang Personalismo. Ngunit maaari siyang sanayin sa mga virtue at pagpapahalaga upang siya'y lumaking isang mabuting tao. Sa mga edad na ito, mauunawaan niya na siya ay dapat na magpakabuti hindi lamang sapagkat ito ang inaasahan sa kanya ng lipunan kundi dahil siya ay tao - may dignidad at likas ang pagiging mabuti. May dignidad ang tao dahil siya ay bukod-tangi at may ugnayan sa kanyang kapwa, sa Diyos, at kalikasan. Ang iba pang teorya na nagpapaliwanag kung paano natututo ang mag-aaral sa EP ay ang Interaktibong Teorya ng Pagkatuto ni Albert Bandura, Experiential Learning ni David Kolb, Constructivism at Teorya ng Career Development ni Ginzberg, et. al. at Super.

Ang mga pagkatuto tulad ng pagkakaroon ng mabuting ugali at bagong impormasyon ay maaaring makuha sa pagmamaisip sa ibang tao ayon sa paliwanag ng Interaktibong Teorya ng Pagkatuto (Social Learning Theory) ni Albert Bandura. Ayon din sa teoryang ito, mahalaga ang mga iniisip ng tao sa kanyang pagkatuto at ang mga pagkatuto ay hindi nangangahulugang magbubunga ng pagbabago sa kilos.

Ang mga karanasan din ang pinagkukunan ng mga pagkatuto ayon kay David Kolb at sa Teorya ng Pagkatuto ng Constructivism. Ayon sa Teorya ng Experiential Learning ni Kolb, ang mga nasa edad (adults) ay natututo sa pamamagitan ng kanilang *pagninilay* sa kanilang mga karanasan, pagbuo ng mga

konklusyon o insight mula sa mga ito, at *paglalapat* ng mga ito sa angkop na mga sitwasyon ng buhay. Sinusuportahan ang pananaw ni Kolb ng Teorya ng Pagkatuto ng Constructivism. Ayon sa teoryang ito, nagkakaroon ng pagkatuto ang tao at gumagawa ng kabuluhan (meaning) batay sa kanyang mga karanasan. Naipamamalas ito sa pagtuturo sa pamamagitan ng pagbibigay ng tuon sa mag-aaral. Nagkakaroon siya ng mga bagong pagkatuto gamit ang mga tanong ng guro at ng kanyang malikhaing paraan.

Nailalapat ang mga pagkatuto sa paggawa ng mga pasya lalo na sa kukuning kurso o propesyon. Ayon sa *Teorya ng Career Development* nina Ginzberg, e. al. at Super, dumadaan sa iba't ibang yugto ang pagpapasya ng bata ukol sa kurso o propesyon batay sa kanyang pagtingin sa sarili (self-concept), saloobin (attitude) at mga pagpapahalaga. Tinatanggap o tinatanggi niya ang isang kurso o trabaho batay sa obserbasyon niya (halimbawa, mga kilos ng kanyang magulang batay sa propesyon nito) at kanyang tinuturing na mahalaga (halimbawa, malaking sweldo o paglilingkod sa lipunan).

Mga Disiplina ng Edukasyon sa Pagpapakatao(EsP)

Ang nilalaman at istraktura ng Edukasyon sa Pagpapakatao ay nakaankla sa dalawang disiplina: Ethics at Career Guidance. Ang Etika ay ang siyensya ng moralidad ng kilos ng tao. Ang Career Guidance ay ang paggabay sa mag-aaral na magpasya ng kursong akademiko o teknikal-bokasyonal na tugma sa kanyang mga talento, kakayahan at aptitude at mga trabahong kailangan ng industriya.

Mga Dulog sa Pagtuturo

Ang mga pangunahing dulong na gagamitin sa pagtuturo ng mga konsepto ay ang pagpapasyang etikal (*ethical decision making* sa pamamagitan ng pagsusuri ng suliranin o isyu), ang Panlipunan–Pandamdaming Pagkatuto (Social-Emotional Learning), at pagpapalano ng kursong akademiko o teknikal-bokasyonal.

Ang paggawa ng pagpapasyang etikal o moral ay ang pagbuo ng pasya na may preperensya sa kabutihan at magpapatingkad o maglilinig ng pagkatao ng tao. Ito ay proseso na kinapapalooban ng (a) pag-alam sa mga detalye ng sitwasyon at (b) maingat na pagsasaalang-alang ng mga moral na pagpapahalaga na mahalaga sa isang sitwasyon. Mahalaga rin dito ang pagiging sensitibo sa mga aspetong moral ng mga sitwasyon sa pang-araw-araw na buhay at ang kamalayan sa mga tao o pangkat na maaapektuhan ng pasya.

Ang Panlipunan–Pandamdaming Pagkatuto (Social-Emotional Learning) ay ang pagkakaroon ng mga kakayahang kailangan sa pagkilala at pamamahala ng sarili, paglinang ng pagmamalasakit sa kapwa, paggawa ng mapanagutang pasya, pakikipag-ugnayan, at pagharap nang epektibo sa mga mapanghamong sitwasyon. Ito ay paraan ng paglinang ng mga kakayahan ng mag-aaral upang magtagumpay sa mga gawain sa buhay. May limang uri ang mga kakayahang ito: Kamalayang Pansarili, Pamamahala ng Sarili, Kamalayang Panlipunan, Pamamahala ng Pakikipag-ugnayan at Mapanagutang Pagpapasya.

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

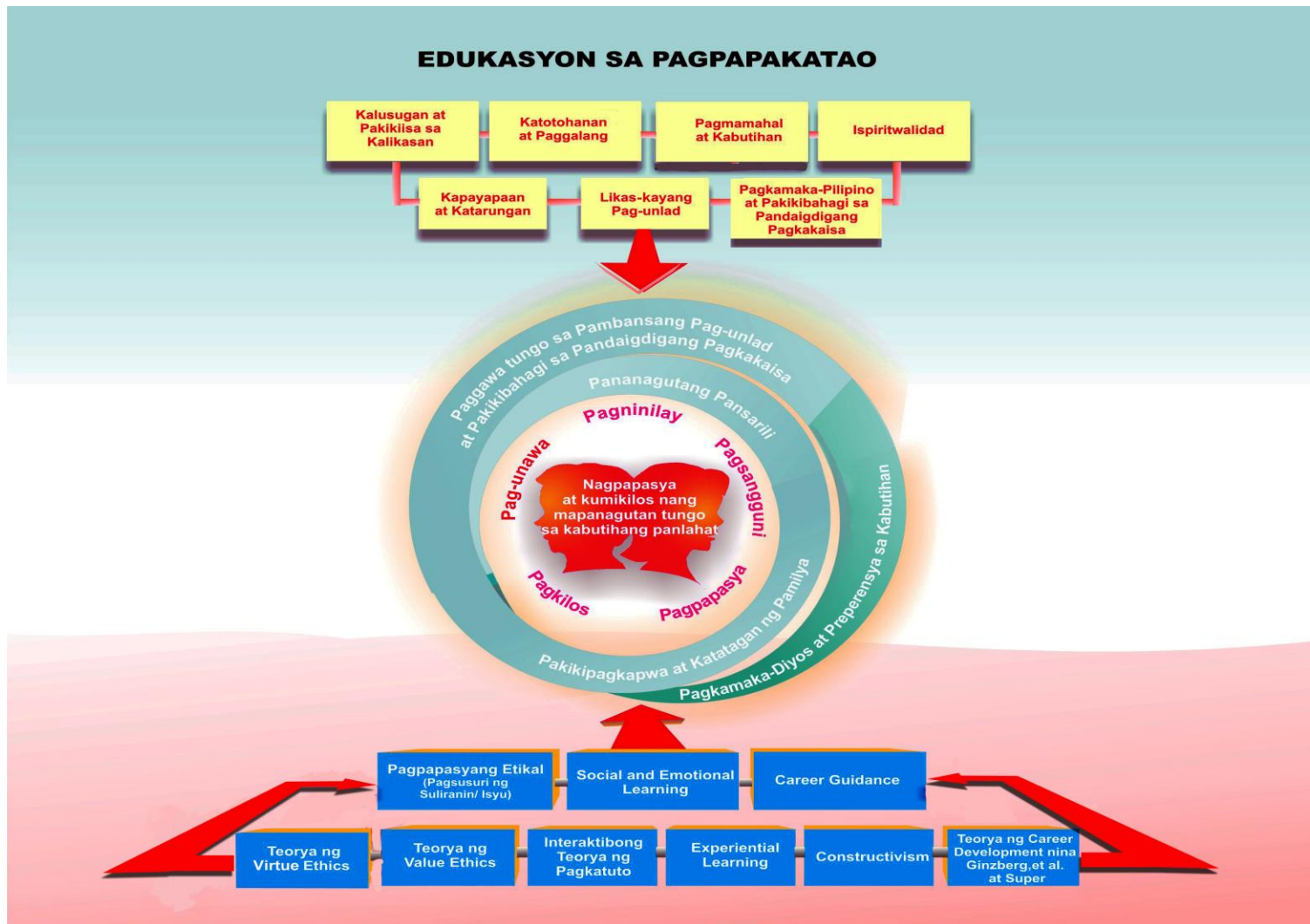

Figure 1. Ang Batayang Konseptwal ng Edukasyon sa Pagpapakatao

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

E. Values Mapping

	I	II	III	IV
Tema	Pagpapakatao at pagiging kasapi ng pamilya (Self-worth)	Pakikipagkapwa-tao (Harmony with other people)	Pagmamahal sa bansa at pakikibahagi sa pandaigdigang pagkakaisa (Love of country and global solidarity)	Pagkamaka-Diyos at preperensya sa kabutihan (Love of God and preference for the good)
K-3	<ul style="list-style-type: none"> Konsensya (conscience) Kalusugan Pangangalaga sa sarili (carefor oneself) Pagpipigil sa sarili (self-control) Pagiging tapat (honesty) 	<ul style="list-style-type: none"> Pagdama at pag-unawa sa Damdamin ng iba (empathy) Paggalang Kabutihan (kindness) Pagkamatapat (sincerity) Pagkabukas-palad (generosity) 	<ul style="list-style-type: none"> Pagkamasunurin(obedience) Kaayusan(order) 	<ul style="list-style-type: none"> Pananampalataya sa Diyos Pag-asa Pagmamahal Ispiritwalidad
4-6	<ul style="list-style-type: none"> Katatagan ng loob (fortitude) Pagkamasigasig (perseverance) Mapanuring pag-iisip Pagkabukas isipan Pagmamahal sa katotohanan Pagkamatiyaga (patience) 	<ul style="list-style-type: none"> Compassion Pagkakawanggawa (charity) Pagkamagalang Pagmamalasakit sa kapwa Paggalang sa opinyon ng ibang tao 	<ul style="list-style-type: none"> Kasipagan(industry) Mapanagutan(responsibility) Pagmamalasakit sa kapaligiran Pagmamalasakit sa pamayanan 	

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

	I	II	III	IV
Tema	Pagpapakatao at pagiging kasapi ng pamilya (Self-worth)	Pakikipagkapwa-tao (Harmony with other people)	Pagmamahal sa bansa at pakikibahagi sa pandaigdigang pagkakaisa (Love of country and global solidarity)	Pagkamaka-Diyos at preperensya sa kabutihan (Love of God and preference for the good)
7-10	<ul style="list-style-type: none"> Disiplinang pansarili Tiwala sa sarili Integridad Mapagkakatiwalaan Katatagan (Steadfastness) Kalinisan (Purity) Pagtitimpi at moderasyon Maingat na pagpapasaya Pagkakabuklod ng pamilya (familysolidarity) 	<ul style="list-style-type: none"> Fairness Mapanagutan Katarungan Pagmamahal sa kapwa Pakikipagtulungan Pakikipagkaibigan Pagmamalasakit Pagbibigay halaga sa kapwa Pagiging palakaibigan 	<ul style="list-style-type: none"> Determinasyon Pagkamasunurin Pagpapakumbaba (humility) Pagmamahal at kabutihan Pagpapahalaga sa kalikasan Pangngalaga ng kapaligiran Kapayapan at katarungan Pagmamalasakit para sa kabutihan ng nakararami (common good) Pananagutang panlipunan Paggalang sa karapatang-pantao Pagkakapantay-pantay ng mga tao Pakikipagtulungan (cooperativeness) 	<ul style="list-style-type: none"> Pagmamahal sa Diyos Prudence Temperance Katarungan Katatagan

COURSE DESCRIPTION

Ang Edukasyon sa Pagpapakatao (EsP) ay asignaturang bahagi ng K to 12 na gagabay at huhubog sa mga kabataan. Ang tunguhin o *outcome* ng EsP ay kabataang nagpapasya at kumikilos nang mapanagutan tungo sa kabutihang panlahat. Nangangahulugan ito na lilinganin at pauunlarin ang **pagkataong etikal** ng bawat mag-aaral. Upang maipamalas ito, kailangang magtaglay siya ng limang pangunahing kakayahan (*macro skills*): **pag-unawa, pagninilay, pagsangguni, pagpapasya at pagkilos**.

Ang mga pangunahing kakayahang ito ay nililina sa apat na tema sa bawat antas mula Kindergarten hanggang Baitang 10: (a) Pananagutang Pansarili at Pagiging Kasapi ng Pamilya, (b) Pakikipagkapwa, (c) Paggawa Tungo sa Pambansang Pag-unlad at Pakikibahagi sa Pandaigdigang Pagkakaisa, at (d) Pagkamaka-Diyos at Preperensya sa Kabutihan.

Apatnapung minuto araw-araw ang iminumungkahing oras at Filipino ang gagamitin sa pagtuturo ng EP.

Matrix of Content/Values for K to 10

Nilalaman / Halaga	K	Gr. 1	Gr. 2	Gr. 3	Gr. 4	Gr. 5	Gr. 6	Gr. 7	Gr. 8	Gr. 9	Gr. 10
A. Pagpapakatao at Pagiging Kasapi ng Pamilya:											
1. Pagkilala sa sarili											
○ Kalakasan / potensyal	●	●	●	●	●	●	●	●			
○ Kahinaan	●	●	●	●	●	●	●	●			
○ Damdamin	●	●	●	●	●	●	●	●			
2. Pangangalaga sa sarili											
○ Mabuting kalusugan	●	●						●	●	●	●

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Nilalaman / Halaga	K	Gr. 1	Gr. 2	Gr. 3	Gr. 4	Gr. 5	Gr. 6	Gr. 7	Gr. 8	Gr. 9	Gr. 10
○ Pagpipigil sa sarili	●	●									
2. Katatagan ng loob			●	●	●	●	●		●		
3. Pagkamasigasig			●	●	●	●	●	●		●	
4. Mapanuring pag-iisip			●	●	●	●	●	●	●	●	●
5. Pagkakaroon ng bukas na isipan			●	●	●	●	●	●	●	●	●
6. Pagmamahal sa katotohanan			●	●	●	●	●	●	●	●	●
7. Pagkamatiyaga			●	●	●	●	●			●	
8. Pagkamahinahon			●	●	●	●	●	●	●	●	●
9. Pagkakabuklod ng pamilya / Kaayusan			●	●	●				●		
B. Pakikipagkapwa-tao											
10. Pagdama at pag-unawa sa damdamin ng iba		●	●	●	●			●	●	●	●
11. Paggalang		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
12. Pagkamatapat		●	●	●	●			●			
13. Pagkabukas-palad		●	●	●	●				●		
14. Pagmamalasakit sa kapwa						●	●		●		
○ Pagiging palakaibigan	●								●		
○ Pagkakawanggawa / pagkamahabagin						●			●		
C. Pagmamahal sa bansa at pakikibahagi sa pandaigdigang pagkakaisa										●	●

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Nilalaman / Halaga	K	Gr. 1	Gr. 2	Gr. 3	Gr. 4	Gr. 5	Gr. 6	Gr. 7	Gr. 8	Gr. 9	Gr. 10
15. Pagkamasunurin		●	●	●	●						
16. Kasipagan					●	●	●	●	●	●	●
17. Mapanagutan						●	●	●	●	●	●
18. Nasyonalismo at Globalismo						●	●		●	●	●
○ Kaayusan		●	●	●	●						
○ Patriotismo										●	●
○ Pagmamalasakit sa kapaligiran	●	●	●	●	●						●
○ Pandaigdigang pagkakaunawaan				●	●	●	●				●
D. Pagkamaka-Diyos at preperensya sa kabutihan (Ispiritwalidad)											
19. Pananampalataya sa Panginoon		●	●	●	●						●
20. Pag-asa (Hope)		●	●	●	●						●
21. Pagkamatapat (Sincerity)		●	●	●	●			●	●		
22. Pagmamahal at pagkakawanggawa (Charity)		●	●	●	●				●		●
23. Paggalang sa karapatan ng iba		●	●	●	●				●		
24. Paggalang sa paniniwala ng iba		●	●	●	●				●		●

MGA PAMANTAYAN SA PROGRAMA (LEARNING AREA STANDARDS)

Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga konsepto sa pananagutang pansarili, pamilya, kapwa, bansa/daigdig at Diyos; nagkapagpapasya at nakakikilos nang mapanagutan para sa kabutihanang panlahat upang mamuhay nang may kaayusan, katiwasayan, kaunlaran tungo sa kaligayahan ng tao.

PANGUNAHING PAMANTAYAN NG BAWAT YUGTO (KEY STAGE STANDARDS)

K –3	4–6	7–10
<p><i>Naipamamalas ng mag-aaral ang...</i></p> <p>pag-unawa sa konsepto at gawang nagpapakita ng pananagutang pansarili, pagmamahal sa kapwa, sa bansa at sa Diyos tungo sa maayos at masayang pamumuhay.</p>	<p><i>Naipamamalas ng mag-aaral ang..</i></p> <p>pag-unawa sa konsepto at gawang nagpapakita ng pananagutang pansarili, pagmamahal sa kapwa,sa bansa/ daigdig at sa Diyos tungo sa kabutihanang panlahat.</p>	<p><i>Naipamamalas ng mag-aaral ang...</i></p> <p>pag-unawa sa mga konsepto at gawang nagpapakita ng mapananagutang pagpapasya at kilos na may preperensiya sa kabutihan, pagmamahal sa pamilya at kapwa, pagpapahalaga sa paggawa, pagmamalasakit sa bansa/daigdig tungo sa kaayusan, katiwasayan, kaunlaran at kaligayahan ng tao.</p>

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Grade Level Standards (Pamantayan sa Bawat Baitang/ Antas)

1	Naipakikita ang mga paraan ng paggalang sa sarili, kapwa, sa bansa at Diyos bilang gabay tungo sa maayos at masayang tahanan at paaralan.
2	Naipakikita ang mga kilos na nagpapahalaga sa sarili,sa kapwa, sa bansa at sa Diyos at sa kanyang mga nilikha bilang patnubay sa maayos at masayang tahanan, paaralan at pamayanan.
3	Naisasagawa ang mga gawain na nagpapakitang pagpapahalaga sa sarili,sa kapwa,sa bansa at sa Diyos at sa kanyang mga nilikha tungo sa maayos at masayang pamumuhay.
4	Naipamamalas ang pag-unawa ng mga mag-aaral sa pagsasagawa ng mga makabuluhang gawain naayon sa kagustuhan ng Diyos tungo sa maayos, masaya, mapayapang pamumuhay ng sarili, ng kapwa at kaunlaran ng bansa.
5	Naipamamalas ang pag-unawa sa masusing pagsusuri sa pagpapahayag, pagganap ng tungkulin sa sarili/ mag-anak, kapwa/ pamayanan, bansa/ daigdig na may kaakibat na pananagutan at pagsasabuhay ng mga ito tungo samasaya,mapayapa at maunlad na pamumuhay.
6	Naipamamalas nang may pag-unawa ang mga gawaing may kaugnayan sa pag-angat ng sariling dignidad, katatagan ng loob sa panahon ng mga pagsubok at pagtulong sa kapwa tungo sa maayos at maunlad na pamumuhay.
7	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga angkop na inaasahang kakayahan at kilos sa panahon ng pagdadalaga/ pagbibinata, talento at kakayahan, hilig at pagkatao ng tao tungo sa pagtupad ng mga tungkulin sa sarili, sa kapwa, sa bansa/ daigdig at sa Diyos at pagtatakda ng mithiin upang mapanagutan ang kahihinatnan ng mga pasya at kilos.
8	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa layunin at kahalagahan ng pamilya bilang pundasyon ng pakikipagkapwa tungo sa pagiging mapanagutan sa bansa/daigdig at Diyos.
9	Naipamamalas ng mag-aaral ang kahalagahan ng masusing pagpili ng kursong kukunin at ng hanap buhay para sa sariling kinabukasan, tumutugon sa makabuluhang paggawa, local o global, tungo sa pagsulong ng pambansang kaunlaran at ayon sa plano ng Diyos.
10	Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa at katatagang humarap sa mga isyung moral at impluwensyang kapaligiran, kakayahang gumawa ng moral na pasya at kumilos nang may preperensya sa kabutihan.

GRADE 1

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
I. Pananagutang Pansarili at Pagiging Kasapi ng Pamilya (<i>Self-Worth</i>)			
<ul style="list-style-type: none"> Pangangalaga sa sarili (care for oneself) <ul style="list-style-type: none"> Mabuting Kalusugan 	<p><i>Ang mag-aaral ay...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> naipamamalas ang pang-unawa sa kahalagahan ng pangangalaga sa kalusugan, pagkakaroon ng disiplina at naisasagawa ang mga kilos at gawain nang may paggalang, katapatan at pagmamahal. 	<p><i>Ang mag-aaral ay...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> naisasabuhay ang iba't ibang paraan ng tamang pangangalaga sa kalusugan ng sarili 	<p><i>Ang mag-aaral ay...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> naisasagawa ang iba't ibang paraan ng pangangalaga sa kalinisan ng sarili tulad ng mga sumusunod: <ul style="list-style-type: none"> pagsesepilyo paliligo pagsusuot ng malinis na damit paggamit ng pansariling kagamitan tulad ng suklay, sepilyo, tuwalya, atbp. naisasagawa ang iba't ibang paraan ng pangangalaga sa sarili upang maiwasan ang anumang karamdaman <ul style="list-style-type: none"> wastong gawi sa pagkain paghuhugas ng kamay bago at pagkatapos kumain pag-iwas sa pagkain ng “junk foods” at pag-inom ng “softdrinks”

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
<ul style="list-style-type: none"> - Pagpipigil sa Sarili (self - control) - Mabuing Konsensya (good conscience) - Pagiging Mabuting Kasapi ng Pamilya 	<p><i>Ang mag-aaral ay...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • nagkakaroon ng kamalayan at naipapakita ang mga kilos ng paggalang. 	<p><i>Ang mag-aaral ay...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • naipakikita ang pagkakaroon ng disiplina sa sarili sa iba't ibang sitwasyon. • matapat na naipadarama ang paggalang sa mga kasapi ng mag-anak at ibang nakatatanda. 	<p><i>Ang mag-aaral ay...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • naisasagawa nang may katapatan ang mga kilos na nagpapakita ng disiplina sa sarili sa iba't ibang sitwasyon: <ul style="list-style-type: none"> - paggising - bago matulog - pagpasok sa paaralan - pagkain • naipakikita ang paggalang sa mga kasapi ng mag-anak at ibang nakatatanda sa lahat ng pagkkataon <ul style="list-style-type: none"> - paggamit ng magagalang na katawagan/pananalita - pagbati nang maayos - pagkilos nang magalang atbp
<ul style="list-style-type: none"> - Pagkakabuklod ng pamilya 	<ul style="list-style-type: none"> • nauunawaan at naipakikita ang pagmamalasakit sa mag-anak. 	<ul style="list-style-type: none"> • naipakikita nang tapat ang pagmamalasakit sa mga kasapi ng mag-anak. 	<ul style="list-style-type: none"> • naipadarama ang pagmamahal sa mga kasapi ng mag-anak sa pamamagitan ng paggawa nang mabuti <ul style="list-style-type: none"> - pag-aalala sa mga kasambahay at kapwa-bata - pag-aalaga sa nakababatang kapatid at kapamilyang may sakit
	<ul style="list-style-type: none"> • nauunawan ang pinagkasunduan at nakasusunod sa mga ito para sa kabutihan ng pamilya. 	<ul style="list-style-type: none"> • matapat at maayos na nakasusunod sa mga kasunduang itinakda ng mag-anak para sa kabutihan ng lahat. 	<ul style="list-style-type: none"> • nakasusunod sa mga pamantayan/tuntunin ng mag-anak. <ul style="list-style-type: none"> - takdang oras ng iba't ibang gawaing bahay - pangangasiwa ng mga pangunahing pangangailangan/gastusin

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
	<p><i>Ang mag-aaral ay...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> nauunawaan at naisasagawa ang mga kilos at gawaing magpapasaya sa tahanan. 	<p><i>Ang mag-aaral ay...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> naipadarama ng may pagmamahal ang mga kilos at gawaing nagpapasaya sa tahanan. 	<p><i>Ang mag-aaral ay...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> naisasagawa ang mga kilos at gawain na nagpapasaya sa tahanan gaya ng: <ul style="list-style-type: none"> pagsasama-sama sa pagkain; pagdarasal; pamamasyal; pagkukuwento tungkol sa masasayang sitwasyon o pangyayari sa araw-araw.
II. Pakikipagkapwa-tao (<i>Harmony with Other People</i>)			
<ul style="list-style-type: none"> Pagdama sa damdamin ng iba Pagmamahal at kabutihan 	<ul style="list-style-type: none"> naipamamalas ang pang-unawa sa kahalagahan ng pagsasabi ng totoo at naisasabuhay ito. 	<ul style="list-style-type: none"> naisasabuhay ang pagiging matapat sa lahat ng pagkakataon. 	<ul style="list-style-type: none"> nasasabi ng totoo sa magulang/nakatatanda at iba pang kasapi ng mag-anak sa lahat ng pagkakataon upang maging maayos ang samahan. <ul style="list-style-type: none"> kung saan papunta/ nanggaling kung kumuha ng hindi kanya mga pangyayari sa paaralan na nagbunga ng di pagkakaintindihan
III. Pagmamahal sa Bansa at Pakikibahagi sa Pandaigdigang Pagkakaisa (<i>Love of Country and Global Solidarity</i>)			
<ul style="list-style-type: none"> Pag-ayon sa kaligtasan Kaayusan 	<ul style="list-style-type: none"> nagkakaroon ng kamalayan at naipamamalas ang mga gawaing nakatutulong sa kalinisan ng paligid. 	<ul style="list-style-type: none"> nakatutulong nang kusa sa pagpapanatiling malinis ng paligid. 	<ul style="list-style-type: none"> naisasagawa nang palagian ang pagtulong sa pananatili ng kalinisan at kaayusan ng tahanan at paligid para sa mabuting kalusugan. naipagmamalaki ang pagkabuklod ng mag-anak.

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
IV. Pananalig sa Panginoon at Preperensya sa Kabutihan (<i>Love for God and Preference for the Good</i>)			
<ul style="list-style-type: none"> Pananampalataya sa Diyos (<i>Faith</i>) Pag-asa (<i>Hope</i>) Ispiriwalidad (<i>Spirituality</i>) 	<p>Ang mag-aaral ay...</p> <ul style="list-style-type: none"> nagkakaroon ng kamalayan sa paraan ng pananalig at pagsunod sa Panginoon. 	<p>Ang mag-aaral ay...</p> <ul style="list-style-type: none"> naisasagawa ang pasasalamat at pakikipag-ugnayan ng may pananalig sa Panginoon. 	<p>Ang mag-aaral ay...</p> <ul style="list-style-type: none"> naipakikita ang kakayahang magpasalamat sa Panginoon ; <ul style="list-style-type: none"> naisasagawa ang mga pamaraan ng pakikipag-ugnayan sa Panginoon sa pamamagitan ng pagdarasal, pag-awit, pagsayaw, pagsamba, atbp.

GRADE 7

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
Grade 7 - UNANG MARKAHAN : Pagkilala at Pamamahala sa mga Pagbabago sa Sarili			
<ul style="list-style-type: none"> Mga Angkop na Inaasahang Kakayahan at Kilos sa Panahon ng Pagdadalaga/Pagbibinata (Developmental Tasks): <ul style="list-style-type: none"> Pagtamo ng bago at ganap na pakikipag-ugnayan (more mature relations) sa mga kasing edad (Pakikipagkaibigan) Pagtanggap ng papel sa lipunan na angkop sa babae at lalaki (Pakikipagkaibigan) Pagnanais at pagtamo ng mapanagutang asal sa pakikipagkapwa / sa lipunan Pagkakaroon ng kakayahang makagawa ng maingat na pagpapasya 	<p><i>Naipapamalas ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa mga inaasahang kakayahan at kilos sa panahon ng pagdadalaga/pagbibinata, sa kanyang mga talento, kakayahan, at kahinaan, hilig, at mga tungkulin bilang nagdadalaga/nagbibinata. 	<p><i>Naisasagawa ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ang mga angkop na hakbang tungo sa paglinang ng apat na inaasahang kakayahan at kilos (developmental tasks) sa panahon ng pagdadalaga / pagbibinata. 	<ul style="list-style-type: none"> Natutukoy ang mga pagbabago sa kanilang sarili mula sa gulang na 8 o 9 hanggang sa kasalukuyan sa aspetong: (a) Pakikipag-ugnayan (more mature relations) sa mga kasing-edad, (b) Papel sa lipunan bilang babae o lalaki, (c) Asal sa pakikipagkapwa / sa lipunan, at (d) Kakayahang makagawa ng maingat na pagpapasya Natatanggap ang mga pagbabagong nagaganap sa sarili sa panahon ng pagdadalaga/pagbibinata Naipaliliwanag na ang paglinang ng mga angkop na inaasahang kakayahan at kilos (developmental tasks) sa panahon ng pagdadalaga / pagbibinata ay nakatutulong sa: <ul style="list-style-type: none"> pagkakaroon ng tiwala sa sarili, at paghahanda sa susunod na yugto (stage) ng buhay (paghahanda sa paghahanapbuhay at paghahanda sa pag-aasawa / pagpa pamilya), at pagiging mabuti at mapanagutang tao

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
			<ul style="list-style-type: none"> Naisasagawa ang mga angkop na hakbang tungo sa paglinang ng apat na inaasahang kakayahan at kilos (developmental tasks) sa panahon ng pagdadalaga / pagbibinata
<ul style="list-style-type: none"> Mga Talento, Kakayahan at Kahinaan 	<p><i>Naipapamalas ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa kanyang mga talento, kakayahan at kahinaan. 	<p><i>Naisasagawa ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ang mga kilos tungo sa pagpapaunlad ng mga kakayahan at talento at paglampas sa mga kahinaan. 	<ul style="list-style-type: none"> Natutukoy ang kanyang mga talento at kakayahan gamit ang Multiple Intelligences Survey Form ni Walter Mckenzie Natutukoy ang mga aspeto ng sarili kung saan kulang siya ng tiwala sa sarili at nakikilala ang mga paraan kung paano lalampasan ang mga ito Napatutunayan na ang pagtuklas at pagpapaunlad ng mga angking talento at kakayahan ay mahalaga sapagkat ang mga ito ay mga kaloob na kung pauunlarin ay makahuhubog ng sarili tungo sa pagkakaroon ng tiwala sa sarili, paglampas sa mga kahinaan, pagtupad ng mga tungkulin, at paglilingkod sa pamayanan Naisasagawa ang mga kilos tungo sa pagpapaunlad ng mga talento at kakayahan paglampas sa mga kahinaan

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
<ul style="list-style-type: none"> Mga Hilig (Interests) 	<p><i>Naipapamalas ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa kanyang mga hilig 	<p><i>Naipapamalas ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ang mga kilos tungo sa pagpapaunlad ng kanyang mga hilig 	<ul style="list-style-type: none"> Natutukoy ang kaugnayan ng pagpapaunlad ng mga hilig sa pagpili ng kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay Nakasusuri ng mga sariling hilig ayon sa larangan at tuon ng mga ito Naipaliliwanag na ang pagpapaunlad ng mga hilig ay makatutulong sa pagtupad ng mga tungkulin, paghahanda tungo sa pagpili ng propesyon, kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay, pagtulong sa kapwa at paglilingkod sa pamayanan Naisasagawa ang mga kilos tungo sa pagpapaunlad ng mga sariling hilig
<ul style="list-style-type: none"> Mga Tungkulin Bilang Nagdadalaga/Nagbibinata: <ul style="list-style-type: none"> Sa sarili Bilang anak Bilang kapatid Bilang mag-aaral Bilang mamamayan Bilang mananampalataya Bilang konsyumer ng media Bilang tagapangalaga 	<ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa mga hakbang tungo sa maayos na pagtupad ng kanyang mga tungkulin bilang nagdadalaga / nagbibinata. 	<ul style="list-style-type: none"> ang mga kilos tungo sa maayos na pagtupad ng kanyang mga tungkulin bilang nagdadalaga / nagbibinata. 	<ul style="list-style-type: none"> Natutukoy ang kanyang mga tungkulin sa bawat gampanin bilang nagdadalaga / nagbibinata Natataya ang kanyang mga kilos tungo sa maayos na pagtupad ng kanyang mga tungkulin bilang nagdadalaga / nagbibinata Napatutunayan na ang pag-unawa ng kabataan sa kanyang mga tungkulin sa sarili, bilang anak o kapatid, mag-aaral, mamamayan, mananampalataya, konsyumer ng media at bilang

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
ng kalikasan			<p>tagapangalaga ng kalikasan ay isang paraan upang maging mapanagutan bilang paghahanda sa susunod na yugto ng buhay</p> <ul style="list-style-type: none"> Naisasagawa ang mga kilos tungo sa maayos na pagtupad ng kanyang mga tungkulin bilang nagdadalaga / nagbibinata
Grade 7 - IKALAWANG MARKAHAN: Ang Pagkatao ng Tao			
<ul style="list-style-type: none"> Isip at Kilos-loob 	<p><i>Naipamamalas ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa isip at kilos-loob. 	<p><i>Naisasagawa ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ang mga pasyang patungo sa katotohanan at kabutihan batay sa mga konsepto tungkol sa isip at kilos-loob. 	<ul style="list-style-type: none"> Nasusuri ang gamit at tunguhin ng isip at kilos-loob Nasusuri ang isang pasyang ginawa batay sa gamit at tunguhin ng isip at kilos-loob Naipaliliwanag na ang isip at kilos-loob ang nagpapabukod-tangi sa tao Nagagamit ang isip at kilos-loob sa paggawa ng mga pasya at kilos tungo sa katotohanan at kabutihan
<ul style="list-style-type: none"> Ang Kaugnayan ng Konsensya sa Likas na Batas Moral 	<ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa konsensya at Likas na Batas Moral. 	<ul style="list-style-type: none"> natataya ang kanyang mga kilos o pasya batay sa dinidikta ng tamang konsensya. 	<ul style="list-style-type: none"> Nakikilala na ang Likas na Batas Moral ay natatangi sa tao dahil ang pagtungo sa kabutihan ay may kamalayan at kalayaan. Ang unang prinsipyo nito ay likas sa tao na dapat gawin ang mabuti at iwasan ang masama.

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
	<i>Naipamamalas ng mag-aaral...</i>	<i>Naisasagawa ng mag-aaral...</i>	<ul style="list-style-type: none"> Nailalapat ang wastong paraan upang baguhin ang mga pasya at kilos na taliwas sa unang prinsipyo ng Likas na Batas Moral Nahihinuha na nalalaman agad ng tao ang mabuti at masama sa kongkretong sitwasyon batay sa sinasabi ng konsensya. Ito ang Likas na Batas Moral na itinanim ng Diyos sa isip at puso ng tao. Nakabubuo ng mga hakbang upang mapaunlad ang mga pasya at kilos na ginagawa araw-araw
<ul style="list-style-type: none"> Kalayaan 	<ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa kalayaan. 	<ul style="list-style-type: none"> ang pagbuo ng mga hakbang upang mapaunlad ang paggamit ng kalayaan. 	<ul style="list-style-type: none"> Napangangatwiran kung bakit hindi tunay na malaya ang mga taong nakapiit sa sariling bisyo, maling pananaw, magulong buhay Nakapagbibigay-puna sa sariling mga gawi na nakaaapekto sa paggamit ng kalayaan Nahihinuha na likas sa tao ang malayang pagpili sa mabuti o sa masama; ngunit ang kalayaan ay may kakambal na pananagutan para sa kabutihan Nakabubuo ng mga hakbang upang mapaunlad ang paggamit ng kalayaan

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
<ul style="list-style-type: none"> Dignidad ng tao 	<p><i>Naipamamalas ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa dignidad ng tao. 	<p><i>Naisasagawa ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Nakagagawa ng konkretong paraan upang ipakita ang paggalang at pagmamalasakit sa mga taong kulang ng oportunidad sa buhay. 	<ul style="list-style-type: none"> Napatutunayan na ang bawat tao ay may dignidad anoman ang kanyang kalagayang panlipunan, kulay, lahi, edukasyon, relihiyon at iba pa Nakabubuo ng mga paraan upang mahalin ang sarili at kapwa na may pagpapahalaga sa dignidad ng tao Napatutunayan na ang (a) paggalang sa dignidad ng tao ay ang nagsisilbing daan upang mahalin ang kapwa tulad ng pagmamahal sa sarili at (b) ang paggalang sa dignidad ng tao ay nagmumula sa pagiging pantay at magkapareho nilang tao Naisasagawa ang pagtulong sa kapamilya, kaibigan o kakilala na iangat ang pagpapahalaga sa kanilang sarili

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
Grade 7 - IKATLONG MARKAHAN: Ang Pagpapahalaga at Birtud			
<ul style="list-style-type: none"> Kaugnayan ng Pagpapahalaga at Birtud 	<p><i>Naipamamalas ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa pagpapahalaga at birtud. 	<p><i>Naisasagawa ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Naillalapat sa pang-araw-araw na buhay ang mga tiyak na hakbang sa pagsasabuhay ng mga birtud. 	<ul style="list-style-type: none"> Naipaliliwanag ang pagkakaiba at pagkakaugnay ng birtud at pagpapahalaga Nakikilala (a) ang mga birtud at pagpapahalaga na isasabuhay at (b) ang mga tiyak na kilos na ilalapat sa pagsasabuhay ng mga birtud at pagpapahalaga Napatutunayan na ang paulit-ulit na pagsasabuhay ng mga mabuting gawi batay sa mga moral na pagpapahalaga ay patungo sa paghubog ng mga birtud (acquired virtues) Nailalapat sa pang-araw-araw na buhay ang mga tiyak na hakbang sa pagsasabuhay ng mga birtud
<ul style="list-style-type: none"> Hirarkiya ng Pagpapahalaga 	<ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa hirarkiya ng pagpapahalaga. 	<ul style="list-style-type: none"> Nailalapat ng mag-aaral sa pang-araw-araw na buhay ang mga tiyak na hakbang upang mapataas ang antas ng mga pagpapahalaga tungo sa makatotohanang pag-unlad ng pagkatao. 	<ul style="list-style-type: none"> Natutukoy ang iba't ibang antas ng pagpapahalaga at ang mga halimbawa nito Nakagagawa ng sariling hagdan ng pagpapahalaga batay sa Hirarkiya ng mga Pagpapahalaga ni Max Scheler Naipaliliwanag na ang pinili nating uri ng pagpapahalaga mula sa hirarkiya ng mga pagpapahalaga ay gabay sa makatotohanang pag-unlad ng ating pagkatao

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
	<i>Naipamamalas ng mag-aaral...</i>	<i>Naisasagawa ng mag-aaral...</i>	<ul style="list-style-type: none"> Nailalapat sa pang-araw-araw na buhay ang mga tiyak na hakbang upang mapataas ang antas ng kanyang mga pagpapahalaga tungo sa makatotohanang pag-unlad ng kanyang pagkatao
<ul style="list-style-type: none"> Mga Panloob na Salik na Nakaiimpluwensya sa Paghubog ng mga Pagpapahalaga <ul style="list-style-type: none"> Konsensya Mapanagutang Paggamit ng Kalayaan Pagiging Sesitibo sa Gawang Masama Pagsasabuhay ng mga Birtud Disiplinang Pansarili Moral na Integridad 	<ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa panloob na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga. 	<ul style="list-style-type: none"> nailalapat sa pang-araw-araw na buhay ang mga tiyak na hakbang sa pagpapaunlad ng mga panloob na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng pagpapahalaga. 	<ul style="list-style-type: none"> Naipaliliwanag ang mga panloob na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga Nasusuri ang isang kilos batay sa isang panloob na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga Nahihinuha na ang paglalapat ng mga panloob na salik sa pang-araw-araw na buhay ay gabay sa paggawa ng mapanagutang pasiya at kilos Naisasagawa ang mga tiyak na hakbang na ilalapat sa mga pang-araw-araw na gawain at pagpapasiya na makatutulong sa paghubog ng bawat panloob na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
<ul style="list-style-type: none"> Mga Panlabas na Salik na Nakaiimpluwensya sa Paghubog ng Pagpapahalaga <ul style="list-style-type: none"> Pamilya at Paraan ng Pag-aaruga sa Anak Guro at Tagapagturo ng Relihiyon Mga Kapwa Kabataan Pamana ng Kultura Katayuang Panlipunan-Pangkabuhayan Media 	<p><i>Naipamamalas ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa panlabas na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga. 	<p><i>Naipamamalas ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Naisasabuhay ang pagiging mapanuri at pagiging mapanindigan sa mga pasya at kilos sa gitna ng mga nagtutunggaliang impluwensya ng mga panlabas na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga 	<ul style="list-style-type: none"> Naiisa-isa ang mga panlabas na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng pagpapahalaga Nasusuri ang isang kilos o gawi batay sa impluwensya ng isang panlabas na salik (na nakaiimpluwensya sa paghubog ng pagpapahalaga) sa kilos o gawi na ito Napatutunayan na ang pag-unawa sa mga panlabas na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga ay nakatutulong upang maging mapanuri at mapanindigan ang tamang pasya at kilos sa gitna ng mga nagtutunggaliang impluwensya Naisasabuhay ang pagiging mapanuri at pagiging mapanindigan sa mga pasya at kilos sa gitna ng mga nagtutunggaliang impluwensya ng mga panlabas na salik na nakaiimpluwensya sa paghubog ng mga pagpapahalaga
Grade 7 - IKAAPAT NA MARKAHAN: Ang Pagtatakda ng Mithiin at Pagpapasya			
<ul style="list-style-type: none"> Ang Pangarap at Mithiin 	<ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa pangarap at mithiin. 	<ul style="list-style-type: none"> Nakapaglalapat ng pansariling plano sa pagbibigay katuparan sa sariling mga pangarap at natataya ang ginawang paglalapat dito 	<ul style="list-style-type: none"> Nahihinuha na ang mga pangarap ay batayan ng kanilang mga pagpupunyagi tungo sa makabuluhan at maligayang buhay

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
	<i>Naipamamalas ng mag-aaral...</i>	<i>Naisasagawa ng mag-aaral...</i>	<ul style="list-style-type: none"> Nakapagtatakda ng malinaw at makatotohanang mithiin upang magkaroon ng tamang direksyon sa buhay at matupad ang mga pangarap Nahihinuha na ang pagtatakda ng malinaw at makatotohanang mithiin ay naqgsisilbibg gabay sa tamang pagpapasiya upang magkaroon ng tamang direksyon sa buhay at matupad ang mga pangarap Nakapaglalapat ng pansariling plano sa pagbibigay katuparan sa sariling mga pangarap at natataya ang ginawang paglalapat dito
<ul style="list-style-type: none"> Ang Mabuting Pagpapasya 	<ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa mabuting pagpapasya. 	<ul style="list-style-type: none"> ang pagbuo ng pahayag ng layunin sa buhay batay sa mga hakbang sa mabuting pagpapasya 	<ul style="list-style-type: none"> Naipaliliwanag ang kahalagahan ng makabuluhang pagpapasya sa uri ng buhay Nasusuri ang ginawang pahayag na layunin sa buhay kung ito ay may pagsasaalang-alang sa tama at matuwid na pagpapasya Nahihinuha na ang pagbuo ng pahayag na layunin sa buhay ay gabay sa tamang pagpapasiya upang magkaroon ng tamang direksyon sa buhay at matupad ang mga pangarap

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
	<i>Naipamamalas ng mag-aaral...</i>	<i>Naisasagawa ng mag-aaral...</i>	<ul style="list-style-type: none"> Nakagagawa ng pahayag ng layunin sa buhay batay sa mga hakbang sa mabuting pagpapasya
<ul style="list-style-type: none"> Mga Pansariling Salik sa Pagpili ng Kursong Akademiko o Teknikal-bokasyonal, Negosyo o Hanapbuhay 	<ul style="list-style-type: none"> pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa mga pansariling salik sa pagpili ng kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay. 	<ul style="list-style-type: none"> ang pagtatakda ng mithiin gamit ang Goal Setting at Action Planning Chart 	<ul style="list-style-type: none"> Natutukoy ang mga personal na salik na kailangang paunlarin kaugnay ng pagpapalano ng kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay Natatanggap ang mga pagkukulang sa mga kakayahan kaugnay ng mga pangangailangan sa pinaplanong kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay Naipaliliwanag na ang pagiging tugma ng mga personal na salik sa mga pangangailangan (requirements) sa pinaplanong kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay ay daan upang magkaroon ng makabuluhang negosyo o hanapbuhay at matiyaqk ang pagiging produktibo at pakikibahagi sa pagpapaunlad ng ekonomiya ng bansa Naipakikita ang pagkilala sa sarili at ang kasanayan sa pagtatakda ng mithiin sa paggawa ng Goal Setting at Action Planning Chart

K TO 12 EDUKASYON SA PAGPAPAKATAO

Content	Pamantayang Pangnilalaman (Content Standards)	Pamantayan sa Pagganap (Performance Standards)	Mga Batayang Kasanayan (Learning Competencies)
<ul style="list-style-type: none"> Halaga ng Pag-aaral sa Paghahanda Para sa Pagnenegosyo at Paghahanapbuhay 	<p><i>Naipamamalas ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ang pag-unawa sa mga konsepto tungkol sa halaga ng pag-aaral sa paghahanda para sa pagnenegosyo at paghahanapbuhay. 	<p><i>Naipamamalas ng mag-aaral...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ang plano ng paghahanda para sa pinaplanong kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay batay sa pamantayan sa pagbuo ng Career Plan. 	<ul style="list-style-type: none"> Nakikilala ang (a) mga kahalagahan ng pag-aaral sa paghahanda sa pagnenegosyo at paghahanapbuhay at (b) ang mga hakbang sa paggawa ng Career Plan Natutukoy ang mga sariling kalakasan at kahinaan at nakapagbabalangkas ng mga hakbang upang magamit ang mga kalakasan sa ikabubuti at malagpasan ang mga kahinaan Naipaliliwanag na sa pag-aaral nalilinig ang mga kasanayan, pagpapahalaga, talento at mga kakayahan na makatutulong, sa pagtatagumpay sa pinaplanong negosyo o hanapbuhay Nakapagbabalangkas ng plano ng paghahanda para sa pinaplanong kursong akademiko o teknikal-bokasyonal, negosyo o hanapbuhay batay sa pamantayan sa pagbuo ng Career Plan